

Hegyvadász, határvadász

2019 augusztus 16. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

• [0](#)

5

Átlag: 5 (1 szavazat)

Mérték

Megdöbbsent? különvélemény!

A tatárjárással kapcsolatban már [bejelentettem különvéleményemet](#) az alant látható linken. Akkor azonban félbe maradt a dolog, hát most csülökre!

Azzal kezdtük, hogy a középkori, az események után két-háromszáz évvel élt német illusztrátor dokumentálta azon véleményét, hogy a IV. Béla vezette magyar állam felkészülten várta Batu négy, egyenként is irgalmatlan nagy hadseregét. Ez a dokumentum egy fametszet, amely könyvmellékletként a nyomtatás kezdete táján néhány tucat példányban jelent meg. Utóbb, tankönyvekben elterjedt, mint a tatárjárás egyetlen képi bemutatása.

Az ismert történet szerint a mongolok, akiket azért neveztek tatárnak, mert egyik alkotó törzsüket tényleg úgy hívták, félmillió harcoló katonát és valami nyolcvanezres tisztikart indítottak Hunnia megsemmisítésére. Ehhez két dolgot teszek hozzá.

Egyrészt, ezek az adatok a Képes Krónikában így szerepelnek, tehát elfogadhatóak. A másik, hogy azért szerepel külön a harcolók és a többiek létszáma, mert köztudott, hogy a mongolok harci sikereiket rabszolgák tömeges bevetésével érték el. A rabszolgák sokféle nemzetiségű hadifoglyok voltak, akiket úgy osztottak be, hogy lehet?leg ne értsenek szót a mellettük harcolókkal. Ugyanakkor a legkisebb engedetlenség is azonnali felkoncolással járt. Ezt a fegyelmet pedig a tényleges mongolok tartották fent, akik a tizedesek és azoktól fölfelé, a parancsnokok voltak. Ezek voltak nyolcvanezren, és mindezekből már er?sen valószínűsíthető, hogy a mongol nép akkoriban sem lehetett terjedelmesebb a magyarnál.

Tehát közeleg ez az irdatlan hader?, a magyar király pedig egy valójában jelentéktelen, húszezres sereggel kivonul fogadásukra. E seregben ott a vezet?k színe-java, aminek harcászatiilag semmi értelme, ez egy jelképes fogadás volt. Ez egyúttal az egyetlen fegyveres összecsapás is a két fél között! Van ugyanis egy adatunk, amelynek ugyan nem tudtam nyomára jutni, ám minden körülmény ezt igazolja: "a magyar király megtiltotta az ellenállást." Mivel semmi adat nincsen ennek ellenkez?jére, így veszem magamnak a bátorságot, és tényként kezelem ezt.

Pontosabban: a körülmények azt mutatják, hogy a király az emberölést tiltotta meg.

Mióta emberek böllenek, azóta törvény, hogy a nagy, a legy?zhetetlen, a túlszaporított seregeket logisztikai eszközökkel gy?zik le. Mit jelent ez? Élelmiszer, takarmány, ivóvíz, üzemanyag, fegyver, közlekedés, ruházat, ezekre mind rendkívüli mértékben van szüksége a Grande Armée-nak, és a grand armée-knak, úgy általában. Ezek szállításának elmulasztásával, raktárainak megszüntetésével minél nagyobb a sereg, annál gyorsabban omlik össze.

A példák sokaságát felsorolni is lehetetlen. Csak két érdekességet: a Wermacht elsőpr? erej? szárazföldi fegyvere volt a Tigris harckocsi. Messzebb és pontosabban l?tt mindegyik, akkor rendszeresített tanknál, páncélzata ellen nem volt fegyver, egyetlen példánya csatát tudott eldönteni. Nos, ezeket tucat- és százszámra hagyta el-szanaszét a legénységük, amikor elfogyott az üzemanyag. Logisztikai kudarc, futás, oszt kész! Másik érdekesség, ami eszembe jutott, tengeri csata, sorsdönt?, nagy ütközet, a spanyol Armada támadása az angolok ellen. Kik voltak többen? A spanyolok. Kinek voltak nagyobb hajói, több ágyúja? A spanyoloknak. Az angoloknak semmi esélyük nem volt, csakhogy közbejött egy csúnya vihar, és rögtön érvényesült egy ?si alapszabály, ugyanis a kisebb angol hajók jobban állták a hullámverést, a spanyoloknak meg túl sok hajójuk veszett oda, hogy csatába mertek volna bocsátkozni.

Technikai különbség, megint csak: logisztikai körülmény döntött! Még annyit ez ügyben, a perzsáknak volt két olyan hadjáratuk az északi szkíták ellen, amelyeket valamiért nem tanítanak nálunk. Azonban tanítják román tanterv szerint, tehát az erdélyi magyarok tudnak róla. Abban a korban, amikor a görögöket is támadták, kétszer próbálkoztak a szkítákkal. A szkíták egyszer sem kíséreltek fegyverrel. Felégették országuknak egy kis hányadát, csak annyit, hogy százezer perzsa éhen-szomjan pusztuljon benne. Logisztika, ismét. És tovább, Napóleon Oroszországban, a török Bécs alatt, hátában egy apró túske, amit K?szegen szedett fel, és elég is volt a logisztikai kudarchoz: télen harcképtelenek voltak.

A tárgyra térve, befejezem el?z? jegyzetemet azzal, hogy a metszetnek még egy adatát leírom: a pusztai környezet egyértelm?en bizonyítja a felperzselt föld taktikájának akkori alkalmazását. Tehát a tatárok takarmánynak mindenképpen sz?kében voltak.

A magyar tábornokok nálam jobban tisztában voltak a logisztikai körülmények súlyával. Ám tekintettel a támadás méretére, nem bízhattak semmit a véletlenre. Nem várhatták meg, hogy a támadók majd csak elny?vik az összes bocskorukat, a helyzet nehéz volt és sürget?, hisz az ország negyede-harmada megszállás alatt volt. Ez sem történhetett másképp, mert hogy bejöjjenek, azt nem lehetett megakadályozni. Ebben a helyzetben egyetlen

lehetőségünk maradt.

Elrendelték, hogy a honvéd haderő teljes állománya álljon át az ellenség lovainak a kilövésére. Mivel járt ez? Elsősorban azzal, hogy felszabadultak bizonyos vitézi kötelek alól. Innentől nem kellett kiállni a csatatérre. Innentől lesből lehetett lövöldözni, hisz nem ember elleni harc folyt, hanem állatok kiirtására indították meg a világ legnagyobb körvadászatát.

A rablóhad emberei, ha lovuk lesántult, kaptak másikat a tartalékból. Aztán az is sérült, akkor is kaptak, de csak két hét múlva, mire a kinti lapályról Vereckén át behajtották a következő sokezer ménest. Már amíg futotta a tartalékból. Hanem eljött, és nagyon hamar, az az idő, hogy a tartalék is elfogyott. Gyalog pedig közel sem akkora vitéz a tatár, meg a rabja.

Nincs más magyarázat arra, hogy közel hatszázezer ellenséges katona képtelen volt kitölteni a Kárpát-medencét. Viszont az, hogy folyók mentén, erdőszéleken, bokrok alján, pallókból rótt fedezékekben, sok száz kilométer hosszban határvadászok ezrei és tízezrei rizték a alkalomszerűen megállapított határokat, az mindent megmagyaráz. Aki lát már bármivel, az pontosan tudja, hogy egységnyi céltárgyat egységnyi távolságról lehet nagy biztonsággal eltalálni. Ha a találati biztonságot akarom növelni, vagy közelebb megyek, vagy nagyobb céltárgyat választok.

Nos, eleink pontosan ezt tették, ember helyett lóra léptek. Nem tudhatom a számokat, de ha a kor lovasíjásza mondjuk száz ölről találta el az ellenséget, akkor az is tény, hogy az ellenség lovát annál jóval messzebről is eltalálta. Tehát (mongol szemszögből) van egy védvonal, ahonnan lövik az én lovamat, vagyis a létfeltételemet, de én nem tudom megmérni a vadászt, mert mire elég közel jutnék hozzá, addigra nincs lovam.

Nincs más magyarázat arra a képtelenségre, hogy nem tudtak átkelni a Dunán, mert meg kellett várni, míg télen befagy. Kapjál már a fejedhez, történész barátom, ezek átkeltek a Dnyeszteren, a Donon, mit ne mondjak, a többségük a Volgán is, hát mi akadályozhatta meg őket, a sztyeppei könnyűlovásokat, akik éppen arról voltak híresek, hogy nem ismertek természeti akadályt? Mi más, mint az ott rökös határvadászok? Katona koromban készültünk ki reggel terepre, és a kocsik körül lébecoltunk, amikor a tisztünk elkezdte magyarázni, hogy látják, ott az a domb, azon van az ellenség, mi oda megyünk, jól elfoglaljuk azt, és estére a laktanyában vacsorázunk. Erre humorizálta Suvernyák honvéd, hogy na jó, tiszt elvtárs, de mi lesz, ha ők erősebbek lesznek?

A válasz bölcs és kimerítő volt: - akkor megkezdjük a "rugalmas elszakadás" nevezetét. Az persze ne zavarja magukat, hogy az ellenség hírverése majd csúfos futásunkról meg szégyenletes kudarcunkról fog írni! - persze jól neveltünk. Sokkal később jutott eszembe: hogyan is van, hogy Batu seregei váratlanul kivonultak? Hogy hirtelen eltávoztak? Mert történelem-írásunk rendre ilyen kifejezéseket használ Batu futására. Most leszögezem: ellenségeink szerint Batu váratlanul kivonult. Ellenségeink szerint Batu hirtelen távozott. Becsületes magyar fogalmazás szerint: fejvesztve menekült.

Néhány ötletet, indokot már bevetettek Batu távozásának okául. Nos, tőlünk Bulgáriába ment, onnan fene tudja hová, de a hurálban még négy évig nem látták. Mit mondjak, én sem siettem volna a helyébe. Bulgáriából egyébként István, Béla fia hajtotta ki őket, néhány évvel később.

Határvadász, hegyivadász. Ezekre a katonai kifejezésekre sincs egyéb magyarázat. Katona és vadász ugyanis két alapvetően más fogalom. Közös bennük, hogy jól tudnak lőni. Közös bennük, hogy foglalkozásukat határozottan elkülönítik a másiktól. E két szó 1242 óta nyelvek és hadseregek tucatjaiban rzi Béla király hátsóinak elmúlhatatlan dicsőségét.

Ám a győzelem végső soron Istené, ahogyan az leíratott: Mt. 5, "38Hallottátok a parancsot: Szemet szemért és fogat fogért. 39Én pedig azt mondom nektek, ne álljatok ellent a gonosznak. Aki megüti a jobb arcodat, annak tartsd oda a másikat is!"

Utóiratként: később jutott eszembe, pár éve Ócsán, a gyönyörűséges ótemplomban jártunk, és épp elcsíptük a szakszerőt, helyi idegenvezetőt. Meglepő, sehol nem tanított újdonságokat is hallottunk, az egyik például az volt, hogy a templomot építető premontrei rend levéltára sértetlen egészében, az alapítástól kezdve, itt van Magyarországon. Mégpedig pár évtizeddel Batu támadása után küldték ide a francúz rendalapító testvérek, akkor is azért, mert háborúság fenyegetett az angolokkal, és egyszerre biztonságba kívánták helyezni értékeiket. Nos, elképzelhető-e ennél erősebb bizonyíték a magyar honvédelem szilárdságára?

Pogány István

Tisztelt olvasók!

Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következő címen: <https://twitter.com/syracuse73>. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>

- Minden "lájk számít, segíti a magazin működését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló